

การพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ด้วยแนวคิดมโนทัศน์พื้นฐานร่วม
เพื่อพัฒนาทักษะข้ามภาษา ภาษาไทย ภาษาถิ่น ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน
เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน*

THE DEVELOPMENT OF E-THESAURUS USING INTER-LANGUAGE COMMON BASED
CONCEPT TO DEVELOP THAI, LOCAL DIALECTS, ENGLISH, AND
CHINESE LANGUAGES USED FOR CULTURAL TOURISM IN BANPONG DISTRICT,
RATCHABURI PROVINCE FOR COMMUNITY YOUTH AND PEOPLE

พนอเนื่อง สุทัศน์ ณ อยุธยา

Panornuang Sudasna Na Ayudhya

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Sciences, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Bangkok, Thailand

Corresponding author E-mail: panor.sudasna@gmail.com

Tel: 0636429264

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ภาษาไทย ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียงและมอญ) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้วยแนวคิดมโนทัศน์พื้นฐานร่วมสำหรับพัฒนาทักษะภาษาสำหรับเยาวชนและประชาชน เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ความรู้ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน และเพื่อเปรียบเทียบขนาดของคลังคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนของเยาวชนและประชาชนทั่วไปจากการทดลองใช้อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ วิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1) การพัฒนาเนื้อหาภาษา 2) การสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจ แบบทดสอบความรู้ และแบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์ 3) การพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษา) ราชบุรี 5 โรงเรียน จำนวนโรงเรียนละ 50 คน รวม 250 คน และประชาชนทั่วไปในอำเภอบ้านโป่ง ราชบุรี จำนวน 100 คน เพื่อทดลองใช้อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเวลา 16 สัปดาห์ ผลการวิจัย ได้แก่ เนื้อหา รวมทั้งสิ้น 3,599 คำ โดยมีประสิทธิภาพคือ 81.2/83 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ย ได้แก่ 4.52 ในระดับมากที่สุด จากประชาชนทั่วไป พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ได้แก่ 4.51 อยู่ในระดับมากที่สุด การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความรู้ ภายหลังการศึกษาด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยของคะแนน คือ ก่อนเรียน = 26.42 และหลังเรียน = 48.54 ค่า t-test = 1.89 p < .05 ประชาชนทั่วไปมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ก่อนเรียน = 24.15 และหลังเรียน = 44.21 ค่า t-test = 1.82 p < .05 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบขนาดของคลังคำศัพท์ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย คือ ก่อนเรียน = 3.5 และหลังเรียน = 8.93 ประชาชนทั่วไป มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย คือ ก่อนเรียน = 3.21 และหลังเรียน = 7.4

คำสำคัญ: อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์, ภาษาถิ่น, ภาษาอังกฤษ, ภาษาจีน, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

Research objectives were to develop e-thesaurus to develop Thai, dialects (Lao Wiang and Mon), English and Chinese language skill for cultural tourism in youth and people using a common concept for improving language skills in youth and people, to study the satisfaction obtained from the e-thesaurus, English and Chinese knowledge after the study using e-thesaurus, and to compare the size of English and Chinese vocabulary after the study using e-thesaurus. The methodology included 3 parts: 1) Development of linguistic content, 2) Creating tools includes: a satisfaction assessment, a knowledge test, and a vocabulary size test, and finally, 3) developing an e-thesaurus. Participants include 250 students of the 6th primary from 5 schools affiliated with Ratchaburi School District Office using purposive, and 100 people in Ban Pong District. They studied using e-thesaurus for 16 weeks. The findings included: The content consists of 3,599 words with efficiency of 81.2/83. An analysis of the satisfaction of students showed that average satisfaction level was 4.52 and in the people, average satisfaction level was 4.51. A comparative analysis of English and Chinese knowledge reveals that students obtain average pre-test scores = 26.42 and post-test scores = 48.54, and t-test = 1.89 $p < .05$ and people obtain average pre-test scores = 24.15 and post-test scores = 44.21, and t-test = 1.82 $p < .05$. The analysis of vocabulary size test reveals that students obtain average pre-test scores = 3.5 and post-test = 8.93, and people obtain average pre-test scores = 3.21 and post-test = 7.4.

Keywords: E-Thesaurus, Dialects, English, Chinese, Cultural Tourism

บทนำ

จากความสำคัญของนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน ที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว และยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อให้มีทักษะ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่ามกลางการปรับตัวของชีวิตประจำวันและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว ในชุมชนท้องถิ่น ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงสนใจการพัฒนาศักยภาพทางภาษา ให้แก่ทรัพยากรมนุษย์ ในชุมชนท้องถิ่น ให้มีความสามารถทางภาษาเพื่อสื่อสารลักษณะและข้อมูลเฉพาะด้านวัฒนธรรมของท้องถิ่น ด้วยคำศัพท์เฉพาะทางเพื่อการสื่อสารข้อมูลด้านการท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่น ด้วยอรรถาภิธาน หรือที่รู้จักในคำเรียกว่า Thesaurus หมายถึง การจัดเก็บ รวบรวมคำศัพท์ ด้วยโครงสร้างหรือความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์นั้น โดยความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์ที่ใช้ในการจัดเก็บและรวมนั้น มีหลายแบบ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความสัมพันธ์แบบกว้างกว่า หรือแคบกว่า หรือการจัดความเชื่อมโยงระหว่างคำ (Uri, M., 1997) จากการศึกษาของ Akbar, S. & Zahid, Z. ได้แสดงประโยชน์ของอรรถาภิธานต่อการเรียนรู้ภาษา คือ ช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ อรรถาภิธานสามารถมีบทบาทสำคัญในการขยายความรู้ในจำนวนคำศัพท์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนใช้คำศัพท์ใหม่ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามบริบท และยังเหมาะกับการเตรียมสอบภาษา โดยเฉพาะการสอบด้วยแบบทดสอบระดับนานาชาติ มักทดสอบความสามารถในการแยกความแตกต่างระหว่างคำพ้องความหมาย การใช้อรรถาภิธานช่วยในการเรียนรู้ และเลือกใช้คำพ้องความหมายที่ถูกต้อง การใช้อรรถาภิธานในการอธิบายช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาคำอธิบาย

ด้วยตนเองได้ ผู้เรียนสามารถอ่านและจดจำคำหลายคำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือสัมพันธ์กันได้ในเวลาอันสั้น สามารถทำการเปรียบเทียบระหว่างคำเก่ากับคำใหม่โดยไม่รู้ตัว (Akbar, S. & Zahid, Z., 2025) ซึ่งจากงานวิจัยที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น แสดงให้เห็นความสอดคล้องกันในประโยชน์ของอรรถาภิธานต่อการเรียนรู้คำศัพท์ และยังช่วยสร้างผลกระทบทางจิตวิทยาเชิงบวกต่อการเรียนรู้ด้วย

จาก The Nation นำเสนอเป้าหมายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ตั้งเป้าที่จะยกระดับ 7 จังหวัดของภาคกลางให้เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการรักษาสุขภาพ เน้นไปที่ “การพักผ่อนและเติมพลัง” เพื่อให้การท่องเที่ยวสนับสนุนความต้องการด้านสุขภาพเชิงป้องกันและการฟื้นฟูจิตใจที่เพิ่มขึ้นสำหรับหมู่คนทำงานในเมืองโดยโครงการนี้เน้นที่จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี และอ่างทอง ซึ่งเหมาะสำหรับ “การพักผ่อนช่วงสุดสัปดาห์” หรือการเดินทางแบบไปเช้าเย็นกลับที่ออกแบบมาเพื่อบรรเทาความเครียดเรื้อรังของชีวิตในเมือง (The Nation, 2026) สำหรับจังหวัดราชบุรีนั้น มีจุดขายทางการท่องเที่ยว คือ “เมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติใกล้กรุง” มีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ที่น่าสนใจ (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรี, 2569ก) ในปี 2568 อ้างอิงข้อมูลช่วงต้นปีถึงเดือนมกราคม 2569 มีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างน่าสนใจ โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวสะสม ประมาณ 2.96 ล้านคน รายได้จากการท่องเที่ยว รวมประมาณ 6,052.01 ล้านบาท และรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.17 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรี, 2569ข) ดังนั้น การพัฒนาให้เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ มีความสามารถในการสื่อสารข้อมูลทางการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยว ด้วยตนเอง ตอบสนองความนิยมของนักท่องเที่ยวในการแสวงหาข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้เยาวชน และประชาชนในพื้นที่เหล่านี้ เป็นตัวแทนของชุมชนในการสื่อสาร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชน งานวิจัยนี้ จึงสนใจพัฒนาเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะการสื่อสารในภาษาต่างประเทศของเยาวชนเพื่อสื่อสารข้อมูลทางการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยว ที่สามารถนำไปเรียนรู้นอกห้องเรียน ด้วยตนเอง

อรรถาภิธาน หรือที่รู้จักในคำเรียกว่า Thesaurus เป็นการจัดเก็บ รวบรวม คำศัพท์ โดยใช้การเชื่อมโยงความหมายของคำด้วยโครงสร้างหรือความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความสัมพันธ์แบบกว้างกว่า หรือแคบกว่า หรือการจัดความเชื่อมโยงระหว่างคำ ในงานวิจัยนี้ ได้นำแนวคิดของการจัดเก็บ รวบรวม คำศัพท์ตามรูปแบบอรรถาภิธาน มาใช้ในการพัฒนาเครื่องมือในการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารในภาษาต่างประเทศของเยาวชน เพื่อสื่อสารข้อมูลทางการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยว โดยการจัดเก็บ รวบรวม คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่ชุมชนเห็นว่าสำคัญ และเมื่ออรรถาภิธานที่รวบรวมคำศัพท์เพื่อสื่อสารข้อมูลทางการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ถูกพัฒนาขึ้น เป็นการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้ในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้สนใจไม่ว่า จะเป็นเยาวชน ประชาชน สามารถดาวน์โหลดเพื่อใช้งานด้วยตนเองได้อย่างตลอดเวลา โดยประโยชน์ของการเรียนรู้ตามรูปแบบอรรถาภิธานนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องรูปแบบการประมวลผลทางภาษา การจัดเก็บและนิกรู้ (Recognition) และการนำความรู้ทางภาษามาใช้ในมนุษย์ งานวิจัยของ Macandrew, S. B. G. et al. แสดงให้เห็นว่าการจัดเก็บ นิกรู้ และการนำความรู้ทางภาษามาใช้ในมนุษย์ มนุษย์มิได้จัดเก็บและนิกรู้ความรู้ทางภาษาแบบแยกส่วน แต่เป็นการจัดเก็บและนิกรู้ โดยอาศัยความเชื่อมโยงไม่ว่าจะทางความหมาย หรือบริบทในการใช้งาน (Macandrew, S. B. G. et al., 2000) รวมทั้ง จากวิจัยด้านการใช้ปัญญาประดิษฐ์และการเรียนรู้แบบดิจิทัลในการสอนภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นว่าการนำปัญญาประดิษฐ์ สื่อดิจิทัล รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้มากขึ้น รวมทั้งมีข้อได้เปรียบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สนับสนุนการเรียนรู้ส่วนบุคคล และการเรียนรู้แบบปรับตัว ช่วยให้ผู้เรียนมุ่งเน้นไปที่จุดอ่อนของตน มอบความยืดหยุ่นและการเข้าถึง ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา สามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการ ทำให้การศึกษาสะดวกยิ่งขึ้น (Poolamannil, M. B., 2025)

ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ จึงสนใจพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียงและมอญ) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนในการสื่อสารข้อมูลทางการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ไปยังกลุ่มประชาชนและนักท่องเที่ยวภายนอกชุมชน ให้สามารถรับข้อมูลและนำมาสู่การบริโภคบริการและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยแนวคิดมโนทัศน์พื้นฐานร่วมเพื่อพัฒนาทักษะข้ามภาษาไทย ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียงและมอญ) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ภาษาไทย ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียงและมอญ) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชนต่ออรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ภาษาไทย ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียงและมอญ) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน เพื่อสื่อสารท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีของเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน
5. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบขนาดของคลังคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษา) ราชบุรี 5 และประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาในอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษา) ราชบุรี 5 โรงเรียน โดยเลือกโรงเรียนที่สมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนโรงเรียนละ 50 คน รวมทั้งหมด 250 คน และประชาชนทั่วไปในอำเภอบ้านโป่ง ราชบุรี จำนวน 100 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว โดยไม่มีกลุ่มควบคุม โดยให้มีการทดสอบก่อนและหลังการใช้อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ภาษาไทย ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียงและมอญ) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน
2. แบบประเมินความพึงพอใจหลังการใช้อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์
3. แบบทดสอบความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อสื่อสารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
4. แบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์ (Vocabulary size) ภาษาอังกฤษและภาษาจีน

วิธีการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

การออกแบบอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์

1. การประชุม Focus group ตัวแทนชุมชน ตัวแทน เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีที่สำคัญและมีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาจีนในการสื่อสาร

2. การพัฒนาเนื้อหาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แนวคิดมโนทัศน์พื้นฐานร่วมระหว่างภาษา โดยเจ้าของภาษาและผู้เชี่ยวชาญ ภาษาละ 3 คน

3. ขั้นตอนการออกแบบอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ โดยมี ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หน้าปก คำนำ คำชี้แจงวิธีการใช้ ส่วนที่ 2 เนื้อหา พร้อมรูปภาพประกอบ วิดีโอภาพและเสียงบรรยาย และส่วนที่ 3 ปุ่มเมนูนำทาง เมนูแสดงเนื้อหา บทเรียน เอกสารอ้างอิง มีปุ่มหรือเครื่องหมายแสดงการกลับสู่เมนูหลัก หรือออกจากโปรแกรม

ลักษณะของเนื้อหา และรูปแบบของอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น

เนื้อหา

เนื้อหาของอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนของเนื้อหาทางภาษา ประกอบด้วย การจัดกลุ่มตามประเภทและความสัมพันธ์ของความหมาย ของคำ ใน 3 ด้าน คือ 1) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2) การบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3) ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการจัดกลุ่มและความสัมพันธ์ทางความหมาย จะถูกจัดตามผลการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ทางความหมาย และส่วนที่ 2 ส่วนของแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบทดสอบความรู้ แบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์

4. ขั้นตอนการหาคุณภาพ นำสื่อไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ของเนื้อหาและหาคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

5. นำสื่อที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพแบบเดียว (1:1) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1 /E2 คือ 80/80

การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจหลังการใช้อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์

พัฒนาแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านคุณภาพของอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ และ 3) ด้านความพึงพอใจต่อการใช้อินเทอร์เน็ตประเมินความพึงพอใจ 5 ระดับ นำแบบประเมินความพึงพอใจไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง นำแบบประเมินไปทดลองใช้ กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และประชาชนทั่วไป ที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน

การสร้างแบบทดสอบความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อสื่อสารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

แบบทดสอบแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก วัดความรู้ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี รวมทั้งหมด 60 ข้อ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบแบบทดสอบที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าความเชื่อมั่น

การสร้างแบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์ (Vocabulary size) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน

แบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์ ภาษาอังกฤษและภาษาจีน ซึ่งพัฒนาขึ้นตามโครงสร้างของแบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์แบบมาตรฐาน (Nation, I. & Beglar, D., 2007) ประกอบด้วย แบบทดสอบแบบ check list และรายการคำ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการตรวจสอบแบบทดสอบที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ของเนื้อหาและจัดทำเป็นแบบทดสอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. อธิบายวัตถุประสงค์การวิจัยให้แก่กลุ่มตัวอย่าง
2. ทดสอบก่อนการเรียน โดยให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบทดสอบความรู้อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน QR code และระบบ google form ที่จัดทำขึ้น
3. ทดลองใช้อรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ กับกลุ่มตัวอย่าง ผ่าน QR code ที่จัดทำขึ้น

4. ทดสอบหลังการเรียนรู้ ในกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบความรู้รรณานอิเล็กทรอนิกส์ ผ่าน QR code และระบบ google form ที่จัดทำขึ้น

5. ทดสอบระหว่างการเรียน เป็น 2 ระยะ แบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์

6. ประเมินความพึงพอใจหลังการใช้รรณานอิเล็กทรอนิกส์

วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (IOC) หาค่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

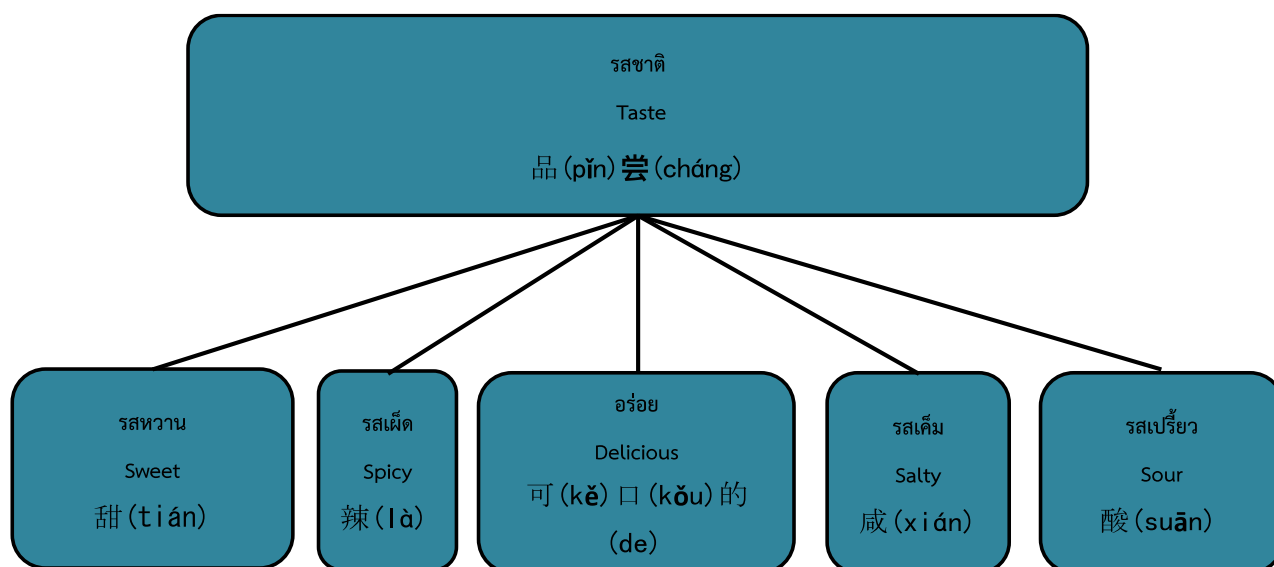
ผลการวิจัย

การรายงานผลการดำเนินงาน รายงานตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อพัฒนารรรณานอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยแนวคิดมโนทัศน์พื้นฐานร่วม เพื่อพัฒนาทักษะภาษาสำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากคำศัพท์ทั้งสิ้น 3,599 คำ แบ่งเป็นชุดคำศัพท์ตามความสัมพันธ์ทางความหมาย ตามวิธีจัดทำรรณาน ได้จำนวนชุด 5 ชุดคำศัพท์ ได้แก่ คำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร การแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น สถานที่ท่องเที่ยว บริการ และประเพณีทางวัฒนธรรม โดยในชุดคำศัพท์แต่ละชุด ได้แสดงการเชื่อมโยงทางความหมายตามรูปแบบของการพัฒนารรรณาน ลำดับเริ่มจาก ความสัมพันธ์แบบ คำศัพท์ที่มีความหมายกว้างกว่า แคบกว่า โดยคำที่ปรากฏอยู่ด้านบนสุด คือ คำที่มีความหมายกว้างกว่า และแตกย่อยเป็นกลุ่มคำที่มีความหมายแคบกว่า เช่น โดยในลำดับแรก คำว่า รายการอาหาร มีความหมายกว้างที่สุด ครอบคลุม รายการอาหารชนิดอื่น การเชื่อมโยงในลำดับต่อมาใช้วิธีการแสดงความสัมพันธ์แบบเดียวกัน แต่กลุ่มคำจะมีความหมายเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

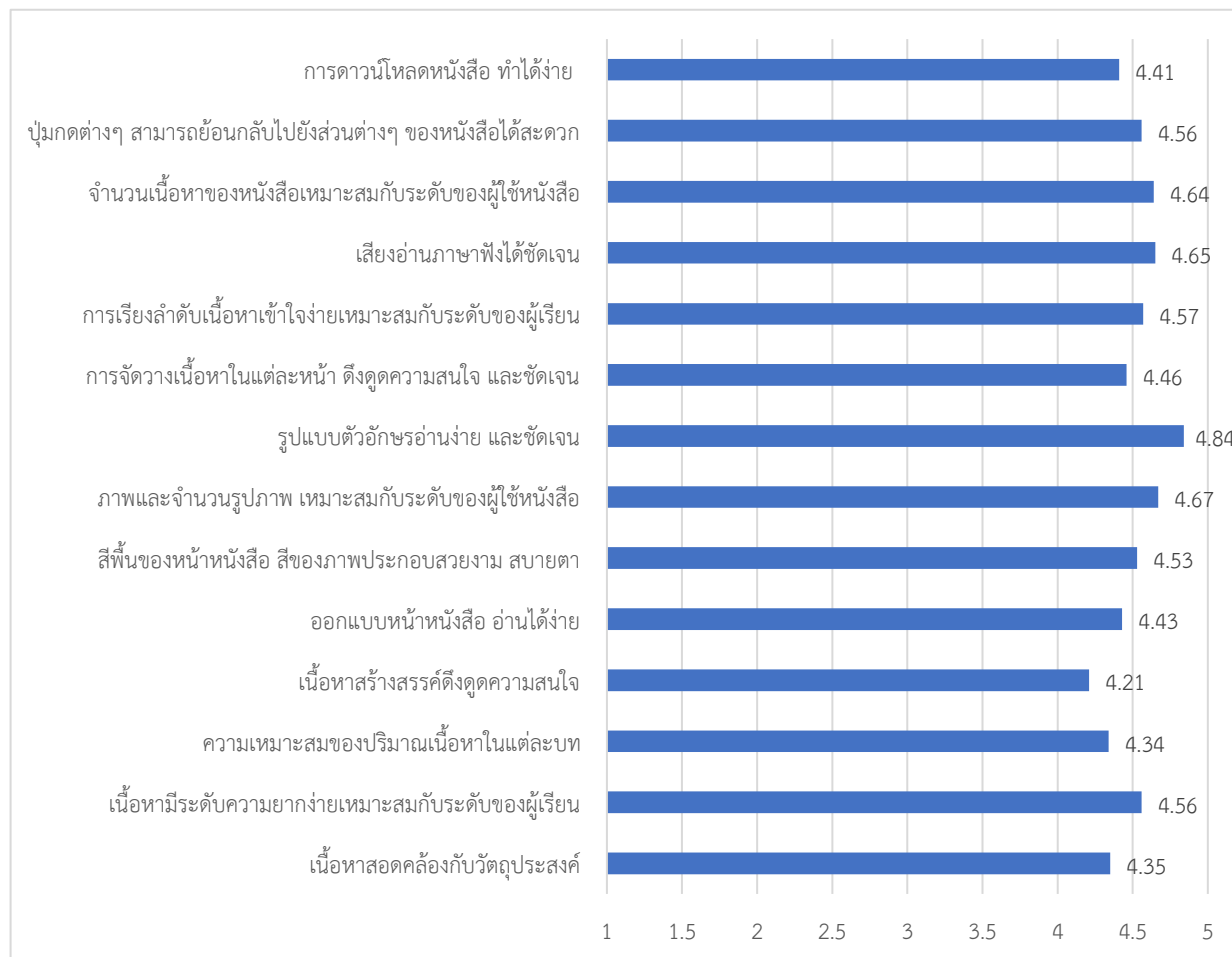

ภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์ คำว่า รสชาติ

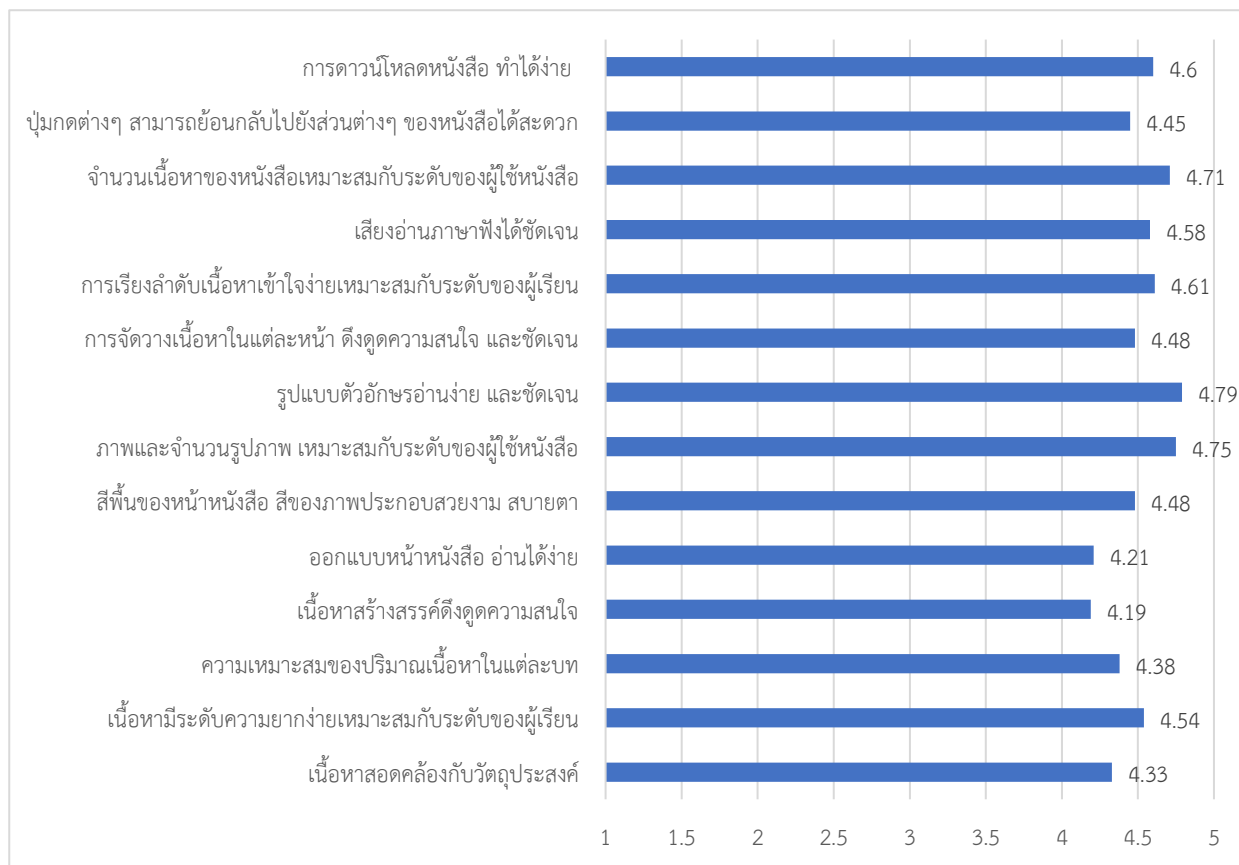
วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อหาประสิทธิภาพของอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ๑ มีประสิทธิภาพ คือ 81.2/83

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชนต่ออรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ๑ มีรายงานผลการวิเคราะห์ ดังนี้ การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ จากนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งหมด 250 คน มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ จากนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งหมด 250 คน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจด้านเนื้อหา ได้แก่ 4.37 ด้านคุณภาพของหนังสือ ได้แก่ 4.6 ด้านคุณภาพของการใช้สื่อ ได้แก่ 4.49 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจรวม ได้แก่ 4.52 ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ จากประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาในอำเภอบ้านโป่ง จำนวน 100 คน มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ จากประชาชนทั่วไป จำนวน 100 คน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจด้านเนื้อหา ได้แก่ 4.29 ด้านคุณภาพของหนังสือ ได้แก่ 4.65 ด้านคุณภาพของการใช้สื่อ ได้แก่ 4.53 ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจรวม ได้แก่ 4.51 ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้ ของเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน ภายหลังการศึกษาด้วยอรรณานิทัศน์

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความรู้ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ภายหลังการศึกษาด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากการเก็บข้อมูลในนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 250 คน และประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาในอำเภอบ้านโป่ง จำนวน 100 คน มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนน (คะแนนเต็ม 60 คะแนน) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนน (60 คะแนน) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

	ก่อนเรียน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	หลังเรียน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-test
นักเรียน	26.42	0.67	48.54	0.43	1.89 p <.05
ประชาชน	24.15	0.54	44.21	1.02	1.82 p <.05

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความรู้ ภายหลังการศึกษาด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยของคะแนน คือ ก่อนเรียน = 26.42 และหลังเรียน = 48.54 ค่า t-test = 1.89 p <.05 ประชาชนทั่วไปมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ก่อนเรียน = 24.15 และหลังเรียน = 44.21 ค่า t-test = 1.82 p <.05

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 5 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบขนาดของคลังคำศัพท์ (Vocabulary size) ของเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชนระหว่างการศึกษาด้วยอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์

มีรายงานผลการวิเคราะห์ การทดสอบระหว่างการเรียน เป็น 2 ระยะ ในสัปดาห์ที่ 8 และ 16 ด้วย แบบทดสอบขนาดของคลังคำศัพท์ จากการเก็บข้อมูลในนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 250 คน และประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาในอำเภอบ้านโป่ง จำนวน 100 คน มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

	สัปดาห์ที่ 1	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	สัปดาห์ที่ 8	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	สัปดาห์ที่ 16	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
นักเรียน	3.5	0.54	6.22	0.41	8.93	0.24
ประชาชนทั่วไป	3.21	0.69	4.57	0.62	7.4	0.56

จากตารางที่ 2 แสดง ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบขนาดของคลังคำศัพท์ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย คือ ก่อนเรียน = 3.5 และ หลังเรียน = 8.93 ประชาชนทั่วไป มีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย คือ ก่อนเรียน = 3.21 และ หลังเรียน = 7.4

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นน่าสนใจในการอภิปราย โดยเป็นประเด็นทางเทคนิค และประเด็นทางการประยุกต์ใช้ในทางทฤษฎีด้านภาษา และการพัฒนาความสามารถทางภาษา ประเด็นทางเทคนิค ได้แก่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความรู้ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ภายหลังการศึกษาด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม พบว่า ค่า t-test อยู่ในระดับต่ำกว่า 2 คือ 1.89 (กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 250 คน) และ 1.82 (กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาในอำเภอบ้านโป่ง จำนวน 100 คน) แต่มีค่า $p < .05$ จากรายงานการวิจัยด้านสถิติ พบว่า ลักษณะดังกล่าวในทางเทคนิคแล้ว มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง แสดงให้เห็นว่า กรณีการวิเคราะห์ สามารถเกิดผลการวิเคราะห์ที่ ค่า t-test ต่ำ แต่มีค่า p value ที่แสดงนัยสำคัญได้ ทั้งนี้ โดยทั่วไปแล้วลักษณะเช่นนี้บ่งชี้ถึงขนาดเอฟเฟกต์ (Effect size) ขนาดเล็กที่ตรวจพบในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ (Di Leo, G. & Sardanelli, F., 2020) อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาทางสถิติ ยังสามารถเชื่อมโยงไปยังประเด็นอภิปรายทางทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องลักษณะของค่า p-value (Trafimow D, et al., 2018) อย่างไรก็ตาม จากงานวิจัยทางสถิติ ได้เสนอไว้ว่า การศึกษาวิเคราะห์ด้วยค่า p-value ควรใช้ร่วมกับข้อค้นพบร่วมอื่นด้วย (Di Leo, G. & Sardanelli, F., 2020)

สำหรับข้อจำกัดด้านเทคนิคในการวิจัยนี้ คือ การศึกษาเปรียบเทียบโดยเป็นการทดลองในกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง โดยไม่ได้ใช้การเปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เนื่องจากการพัฒนาทักษะภาษาในงานวิจัยนี้ เป็นทักษะภาษาในการใช้คำศัพท์และการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในภาษาต่างประเทศ ในทางทฤษฎีเป็นการใช้ภาษา เรียกว่า ภาษาเฉพาะทาง (Specialized Languages) ซึ่งภาษาเฉพาะทางเป็นรูปแบบการใช้งานโวหารเชิงหน้าที่ (Functional Style) ซึ่งภาษาถูกนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การสื่อสารที่เฉพาะเจาะจง โดยมุ่งเน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทางภาษาและบทบาทหน้าที่ในบริบท โดยทั่วไปแล้วผู้ใช้ภาษาจะพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเฉพาะ ด้วยกระบวนการได้รับข้อมูลและเรียนรู้ภาษาเฉพาะทางมากกว่าที่จะได้เรียนรู้จากชีวิตประจำวัน หรือการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป (Sabah, F., 2020) ดังนั้น ในการวิจัยนี้ การศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้การทดลองในกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง

โดยไม่ได้ใช้การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความเพียงพอและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การวิจัย เนื่องจาก จากการศึกษาการเรียนรู้ภาษาเฉพาะทาง (Sabah, F., 2020) สามารถบ่งชี้ว่า หากกลุ่มควบคุม เรียนรู้การใช้คำศัพท์และการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาษาต่างประเทศ ในบริบทควบคุม ที่ไม่ได้มีการจัดกระทำให้เกิดกระบวนการได้รับข้อมูลและเรียนรู้ที่เหมาะสมกับภาษาเฉพาะทางแล้ว กลุ่มควบคุมย่อมไม่สามารถมีความแตกต่างที่พัฒนาขึ้นของทักษะภาษา ก่อนและหลังกระบวนการทดลอง แต่อย่างไรก็ตาม หากการศึกษาในอนาคต มีการศึกษาโดยกำหนดกลุ่มควบคุมด้วย ก็จะทำให้ผลการศึกษาเปรียบเทียบมีความชัดเจนและมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เด่นชัดมากขึ้น

ในแผนงานนี้ เป็นการพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาทักษะข้ามภาษา ภาษาไทย ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียงและมอญ) ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน โดยการแปลภาษาไทย ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าแต่ละภาษาเป้าหมาย เมื่อเทียบกับภาษาไทยแล้ว มีระดับความแตกต่างกันทางภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยในการศึกษา ความแตกต่างกันระหว่างภาษาแต่ละภาษา ถูกอธิบายด้วยแนวคิดเรื่อง Linguistic Distance หรือ “ระยะทางทางภาษาศาสตร์” ถูกนิยามโดย David Crystal นักภาษาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญ ใน สารานุกรมภาษาเคมบริดจ์สรุปว่า เป็นความใกล้ชิดเชิงโครงสร้างของภาษา หากภาษาที่สองมีโครงสร้างคล้ายกับภาษาที่หนึ่ง แสดงว่าการเรียนรู้ควรง่ายกว่าในกรณีที่ภาษาที่สองมีโครงสร้างแตกต่างกันมากกับภาษาที่หนึ่ง อย่างไรก็ตามการเชื่อมโยงดังกล่าว ไม่สามารถจะเชื่อมโยงได้โดยตรงเนื่องจากในการศึกษาความแตกต่างทางภาษาก็มีความซับซ้อนสูงด้วยตัวแปรมากมาย (Crystal, D., 2010)

สำหรับระยะทางทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับแผนงานวิจัยนี้ อย่างเด่นชัด คือ ด้านคำศัพท์ และการออกเสียงระดับคำ การศึกษาเรื่องระยะทางทางภาษา มีความสำคัญต่อการศึกษาการแปลระหว่างภาษา และการพัฒนาความสามารถทางภาษาในผู้ใช้ภาษา 2 ภาษาขึ้นไป (Chiaro, D. & Rossato, L., 2015) จากปัญหาการแปล Nord, C. นักวิชาการแปล เปิดเผยว่าปัญหาการแปลมี 4 ประเภท ได้แก่ 1) ปัญหาการแปลเฉพาะข้อความ เช่น คำ 2) ปัญหาการแปลในทางปฏิบัติ เช่น การวางแผนผู้รับข้อความ 3) ปัญหาการแปลทางวัฒนธรรม เช่น อนุสัญญาประเภทข้อความ และ 4) ปัญหาการแปลทางภาษาศาสตร์ เช่น การแปลภาษาที่ดูเหมือนเป็นภาษาอื่น (Nord, C., 2005) นอกจากนี้ความยากลำบากในการแปลยังได้รับการศึกษาโดยเฉพาะในแนวคิดเรื่องความเท่าเทียมกัน (Kenny, D., 2009) ระบุคำจำกัดความของความเท่าเทียมกันของการแปลเป็นความสัมพันธ์ของค่าที่เท่ากันระหว่างข้อความต้นฉบับและข้อความเป้าหมาย และสามารถเกิดขึ้นได้ในระดับภาษาศาสตร์ใด ๆ ใน “In Other Words” (Baker, M., 2011) แบ่งความเท่าเทียมกันในระดับคำและระดับคำเหนือคำ สำหรับการศึกษาในงานวิจัยนี้ และการนำเสนอในร่างต้นฉบับบทความ จำนวน 1 เรื่อง มุ่งเน้นความยากในการแปลระดับของคำ

นอกจากนั้น การพัฒนาความสามารถทางภาษา ในผู้ใช้ภาษา 2 ภาษาขึ้นไป (Bilinguals และ Multilinguals) พบว่า มีการจัดรูปแบบของคำอย่างเป็นระบบ (Lexical organization) โดยการศึกษาในแนวทางของ Cognitive models (Poarch, G. J. & van Hell, J. G., 2012) คำในภาษาแม่ และคำในภาษาต่างประเทศ มีการจัดเก็บโดยใช้รูปแบบทางความหมาย (Shared Semantic Representation) ร่วมกัน ซึ่งแนวคิดดังกล่าว ได้รับการศึกษา และมีข้อมูลสนับสนุนจาก การศึกษาด้วยวิธีการทาง Neuroimaging (Van de Putte, E. et al., 2017); (Yang, Y. et al., 2017) แสดงให้เห็นว่าปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นภายในสมอง การทับซ้อนกันของรูปแบบแสดงของคำระหว่างภาษา ในขณะที่เกิดปฏิกิริยาทางสมอง แสดงให้เห็นว่า ภาษาทั้งหมดที่ผู้ใช้ภาษา รู้ มีการจัดเก็บร่วมกันในความรู้ทางภาษาของมนุษย์

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า เยาวชนมีผลการพัฒนาทักษะและความรู้มากกว่ากลุ่มประชาชน ในที่นี้อภิปรายโดยแนวคิดของรูปแบบของการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมแตกต่างกันไปตามกลุ่มอายุของผู้เรียน จากงานวิจัยที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มการเรียนรู้ภาษาสำหรับทุกวัย แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีประสิทธิภาพมากกว่าสำหรับผู้เรียนที่อายุน้อยกว่าในการบรรลุความสามารถในระยะยาวเหมือนเจ้าของภาษา

(İlter, B., 2015) รวมทั้งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น รูปแบบของการเรียนรู้จะมีความเหมาะสมแตกต่างกันไปตามกลุ่มอายุของผู้เรียน นอกจากนี้จากงานวิจัยด้านการพัฒนาภาษาต่างประเทศในแต่ละช่วงวัย เช่น การศึกษาของ Ogawa, K. แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศด้วยเทคโนโลยี ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ที่เสมือนจริงของการใช้ภาษา อย่างไรก็ตามผู้เรียนในช่วงวัยที่น้อยกว่ายังมีข้อได้เปรียบในการใช้และการรับรู้ประสบการณ์จากเทคโนโลยีการเรียนรู้ (Ogawa, K., 2026) และหากพิจารณาตามทฤษฎีภาษาที่ป้อนเข้า (Language input) Krashen, S. D. ซึ่งเป็นนักทฤษฎีที่สำคัญในการศึกษาด้านนี้ ได้เสนอว่าการป้อนข้อมูลทางภาษาที่ดีที่สุดสำหรับการเรียนรู้ ควรเป็นข้อมูลที่เข้าใจได้ง่าย น่าสนใจหรือเกี่ยวข้อง ไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับไวยากรณ์ แต่เรียงตามปริมาณในการใช้งาน หากผู้เรียนได้รับข้อมูลป้อนเข้าทางภาษาที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ จะทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มในการเรียนภาษาได้ดีขึ้น การเรียนรู้ที่ได้นั้น เนื้อหาควรอยู่ในปริมาณที่เพียงพอ (Krashen, S. D., 1982); (Luo, Z., 2024) ซึ่งจากการประเมินระดับความพึงพอใจ พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก เนื้อหาทางภาษาที่ป้อนเข้าเป็นเนื้อหาที่ไม่ไกลเกินความสามารถทางภาษาของผู้เรียน เนื้อหาที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน เป็นประโยคหรือคำพูดที่มีความหมายตามธรรมชาติเหมือนที่เจ้าของภาษาใช้อย่างไรก็ตาม พบว่า จากข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วไป พบว่า บางส่วนเห็นว่าเนื้อหา มีจำนวนมากเกินไป สิ่งเหล่านี้ ล้วนส่งต่อการพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียน

การจัดรูปแบบของคำอย่างเป็นระบบในความรู้ทางภาษาของมนุษย์ มีผลต่อการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในผู้ใช้ภาษา 2 ภาษาขึ้นไป ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าว มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาเนื้อหาของ ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับการพัฒนาหนังสือและอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์สำหรับเยาวชนและประชาชน โดยมีผลให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาของผู้เรียนต่อไป

สรุปและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ รายการคำศัพท์ในภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาถิ่น (ภาษาลาวเวียง และ มอญ) พร้อมคำแปลภาษาไทย รวมทั้งสิ้น 3,599 คำ ที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างคำตามวิธีการสร้างอรรถาภิธาน ได้ชุดของคำศัพท์ที่เชื่อมโยงกันแบบลำดับชั้น คำที่มีความหมายเหมือนกัน และคำที่มีความหมายสัมพันธ์แบบการเชื่อมโยง โดยมีประสิทธิภาพ คือ 81.2/83 การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจจากนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และประชาชนทั่วไป พบว่า เฉลี่ยระดับความพึงพอใจรวมในระดับมากที่สุด สำหรับการเปรียบเทียบความรู้ ภายหลังการศึกษาด้วยอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า มีระดับที่มากขึ้น แต่ทั้งนี้ในกลุ่มเยาวชนมีคะแนนความรู้มากกว่าในกลุ่มประชาชน เช่นเดียวกับในการศึกษาและเปรียบเทียบขนาดของคลังคำศัพท์ ซึ่งเปรียบเทียบจากระยะก่อนเรียน ระยะเรียนแล้ว พบระดับที่มากขึ้น แต่ทั้งนี้ในกลุ่มเยาวชนมีคะแนนความรู้มากกว่าในกลุ่มประชาชน สำหรับข้อจำกัดในการวิจัย ในส่วนของการออกแบบการทดลอง โดยศึกษาในพื้นที่เฉพาะเจาะจงและไม่มียกเว้นกลุ่มควบคุมนั้น เนื่องจากการศึกษานี้ เป็นการเรียนรู้การใช้คำศัพท์และการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาษาต่างประเทศ การพัฒนาทักษะทางภาษาเฉพาะทางด้านวัฒนธรรมในภาษาต่างประเทศ ดังนั้น การศึกษาโดยเจาะจงพื้นที่เฉพาะทางวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับรูปภาษาเฉพาะวัฒนธรรมในเนื้อหาของอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ จึงสนับสนุนการเรียนรู้ได้ดีกว่า ส่วนการศึกษาโดยไม่มียกเว้นกลุ่มควบคุมนั้น จากการอภิปรายผลได้แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้การใช้คำศัพท์และการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการพัฒนาภาษาเฉพาะทาง ควรจัดการเรียนรู้ให้เกิดกระบวนการได้รับข้อมูลและเรียนรู้ที่เหมาะสมตามแนวคิดการพัฒนาภาษาเฉพาะทาง ดังนั้น การเรียนรู้ด้วยวิธีการที่ไม่ได้มีการจัดกระทำย่อมไม่สามารถเกิดการพัฒนาทักษะภาษาเฉพาะทางได้ดี ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ จึงไม่ได้กำหนดให้มีกลุ่มควบคุม ข้อเสนอแนะในการวิจัย ได้แก่

การออกแบบการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยในลักษณะอื่น เช่น การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม หรือการเพิ่มกลุ่มควบคุม และการประเมินผลด้วยเครื่องมือประเมินผลในลักษณะอื่น ๆ เพื่อศึกษาปัจจัยและผลที่เกิดขึ้นในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางทฤษฎีและข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ การจัดการศึกษาด้านภาษาที่สอง ควรพัฒนาการออกแบบบทเรียน รูปแบบการสอน ระยะเวลาในการสอน เหมาะสมตามแต่ละภาษา และนำแนวคิดในการสร้างการเชื่อมโยงระหว่างคำศัพท์ในภาษา มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้ เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยของโครงการวิจัยชื่อการพัฒนาอรรถาภิธานอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยแนวคิดมโนทัศน์พื้นฐานร่วมเพื่อพัฒนาทักษะข้ามภาษา ภาษาไทย ภาษาถิ่น ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไปในชุมชน ซึ่งเป็นโครงการวิจัยตามทุนวิจัย สัญญาเลขที่ วช.อว.(อ)(กบท.2)/223/2564 ซึ่งได้รับอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2564 และได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัย เลขที่ BSRU-REC 6409002 จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรี. (2569ก). จ.ราชบุรี เตรียมจัดใหญ่! งาน “ท่องเที่ยวราชบุรี ของดีเมืองโอ่ง และงานกาชาด ปี 2569”. เรียกใช้เมื่อ 1 พฤษภาคม 2569 จาก <https://ratchaburi.prd.go.th/th/page/item/index/id/12>
- _____. (2569ข). กรอ.ราชบุรี เผยเศรษฐกิจปลายปี 68. เรียกใช้เมื่อ 1 พฤษภาคม 2569 จาก <https://shorturl.asia/LiITR>
- Akbar, S. & Zahid, Z. (2025). Assessing English Learners' Attitude towards the Use of Synonyms in Communication: A Study Conducted at BS Level. *Pakistan Social Sciences Review*, 9(2), 293-305.
- Baker, M. (2011). In Other Words: a Coursebook on Translation. (2nd ed.). New York: Routledge.
- Chiaro, D. & Rossato, L. (2015). Food and Translation, Translation and Food. *The Translator*, 21(3), 237-243.
- Crystal, D. (2010). *The Cambridge Encyclopedia of Language*. (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University.
- Di Leo, G. & Sardaneli, F. (2020). Statistical Significance: P Value, 0.05 Threshold, and Applications to Radiomics-Reasons for a Conservative Approach. *European Radiology Experimental*, 4(1), 18. <https://doi.org/10.1186/s41747-020-0145-y>
- İlter, B. (2015). How does Technology Affect Language Learning Process at an Early Age? *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 199(3), 311-316.
- Kenny, D. (2009). Equivalence. In Mona Baker & Gabriela Saldanha (Editors). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, (2nd ed) (pp. 96-99). New York: Routledge.
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Oxford: Pergamon Press.
- Luo, Z. (2024). A Review of Krashen's Input Theory. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, 26, 130-135. <https://doi.org/10.54097/3fnf5786>

- Macandrew, S. B. G. et al. (2000). Is Lexical Retrieval in Speech Production like Recall or Recognition? The Effects of Word Frequency and Neighbourhood Size. Retrieved January 10, 2021, from <https://shorturl.asia/hN7gW>
- Nation, I. & Beglar, D. (2007). A Vocabulary Size Test. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nord, C. (2005). Text Analysis in Translation. Theory, Method, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis. Translated from the German by Christiane Nord and Penelope Sparrow, 6(2), 184-190 <https://doi.org/10.7202/037160ar>
- Ogawa, K. (2026). Task-Based Language Teaching in VR versus Traditional Settings. *Language Learning & Technology*, 30(1), 1-20.
- Poarch, G. J. & van Hell, J. G. (2012). Executive Functions and Inhibitory Control in Multilingual Children: Evidence from Second-Language Learners, Bilinguals, and Trilinguals. *Journal of Experimental Child Psychology*, 113(4), 535-551.
- Poolamannil, M. B. (2025). The Future of English Language Teaching: Innovations in Digital Learning. *Integrated Journal for Research in Arts and Humanities*, 5, 166-168. <https://doi.org/10.55544/ijrah.5.1.20>
- Sabah, F. (2020). Enhancing Learners Specialized Languages Acquisition Through An Effective Cognitive Approach Of Translation In A Globalized Age. *Al-Mutargim*, 20(2), 165-183.
- The Nation. (2026). Central Thailand Rebranded as Wellness Retreat for Urbanites. Retrieved July 22, 2026, from <https://shorturl.asia/lvw75>
- Trafimow D, et al. (2018). Manipulating the Alpha Level Cannot Cure Significance Testing. *Front Psychol*, 9, 699. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00699>
- Uri, M. (1997). Thesaurus Construction: Problems and their Roots. *Information Processing & Management*, 33(4), 481-493.
- Van de Putte, E. et al. (2017). Neural Overlap of L1 and L2 Semantic Representations in Speech: A Decoding Approach. *NeuroImage*, 162, 106-116. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2017.08.082>
- Yang, Y. et al. (2017). Commonalities and Differences in the Neural Representations of English, Portuguese, and Mandarin Sentences: When Knowledge of the Brain-Language Mappings for Two Languages is Better than One. *Brain and Language*, 175, 77-85. <https://doi.org/10.1016/j.bandl.2017.09.007>